

ดร.สิงห์ทอง บัวชุม
D.P.A., บ.ร.ด., บ.ป.ด., บ.ป.ม., บ.บ.บ.

สถาบัน **THE BEST CENTER**

2145/7 ซ.รามคำแหง 43/1 ถ.รามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240

โทร. 0-2318-6868, 0-2314-1492 โทรสาร 0-2718-6274

www.thebestcenter.com facebook.com/bestcentergroup

คุณภาพทางวิชาการต้องมาที่ 1

คู่มือเตรียมสอบ

นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ

สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

ความรู้ความสามารถทั่วไปและความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง **ปี 66**

หลักสูตรและวิธีการสอบ

การสอบแข่งขันเพื่อวัดความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง (คะแนนเต็ม 200 คะแนน)
โดยวิธีการสอบข้อเขียน ดังนี้

1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกระทรวงการคลัง
2. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
3. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
4. ความรู้เกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรบุคคล และการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของรัฐ

หรือสอบถามเพิ่มเติม โทร. 081-496-9907

LINE: @thebestcenter

270.-

คู่มือสอบนักรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ
สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

รวบรวมและเรียบเรียงโดย.....

ฝ่ายวิชาการ สถาบัน THE BEST CENTER

ห้ามตัดต่อหรือคัดลอกส่วนใดส่วนหนึ่งของเนื้อหา

สงวนลิขสิทธิ์ตาม พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537

ราคา 270 บาท

จัดพิมพ์และจำหน่ายโดย

The Best Center InterGroup Co., Ltd.

บริษัท เดอะเบสท์ เซ็นเตอร์ อินเตอร์กรุป จำกัด

บริหารงานโดย ดร.สิงห์ทอง บัวชุมและอาจารย์จันทน์ บัวชุม (ติวเตอร์ก๊วง ย่าน ม. ราม)

เลขที่ 2145/7 ซอยรามคำแหง 43/1 ถนนรามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240

โทรศัพท์.081-496-9907,0-2314-1492, 0-2318-6868 โทรสาร. 0-2718-6274 line id: @thebestcenter

www.thebestcenter.com หรือ www.facebook.com/bestcentergroup

คู่มือสอบ

**นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ
สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง**

ราคา 270 -.

คำนำ

สำหรับชุดคู่มือสอบตำแหน่งนักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง เล่มนี้ ทางสถาบัน THE BEST CENTER และฝ่ายวิชาการของสถาบัน ได้เรียบเรียงขึ้น เพื่อให้ผู้สมัครสอบใช้สำหรับเตรียมสอบในการสอบแข่งขันฯ ในครั้งนี้

ทางสถาบัน THE BEST CENTER ได้เล็งเห็นความสำคัญจึงได้จัดทำหนังสือ เล่มนี้ขึ้นมา ภายในเล่มประกอบด้วยทุกส่วนที่กำหนดในการสอบ เจาะข้อสอบทุกส่วน พร้อมคำเฉลยอธิบาย มาจัดทำเป็นหนังสือชุดนี้ขึ้น เพื่อให้ผู้สอบได้เตรียมตัวอ่านล่วงหน้า มีความพร้อมในการทำข้อสอบ

ท้ายนี้ คณะผู้จัดทำขอขอบคุณทางสถาบัน THE BEST CENTER ที่ได้ให้การสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการจัดทำต้นฉบับ ทำให้หนังสือเล่มนี้สามารถสำเร็จขึ้นมาเป็นเล่มได้ พร้อมกันนี้คณะผู้จัดทำขอ น้อมรับข้อบกพร่องใดๆ อันเกิดขึ้นและยินดีรับฟังความคิดเห็นจากทุกๆ ท่าน เพื่อที่จะนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

ขอให้โชคดีในการสอบทุกท่าน
ฝ่ายวิชาการ
สถาบัน The Best Center

สารบัญ

➤ ความรู้เกี่ยวกับสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง	1
➤ ความรู้เกี่ยวกับกระทรวงการคลัง	9
➤ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551	20
✦ แนวข้อสอบพ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551	
และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3. พ.ศ. 2562	63
➤ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534	76
✦ แนวข้อสอบพ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534	
และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 8. พ.ศ. 2553	111
➤ การบริหารทรัพยากรบุคคล (Human Resource Management : HRM)	130
➤ การพัฒนาทรัพยากรบุคคล (Human Resource Development :HRD)	134
➤ กระบวนการบริหารทรัพยากรบุคคล	143
➤ การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (Public Sector Management Quality Award : PMQA)	176
➤ การกำหนดตำแหน่ง มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง ระบบจำแนกตำแหน่ง	181
➤ การวิเคราะห์งานและการประเมินคุณภาพงานของตำแหน่ง	190
➤ การบริหารทรัพยากรบุคคลเชิงกลยุทธ์ (Strategic HRM) กับการมุ่งสู่องค์กรที่มีสมรรถนะสูง (High Performance organization ; HPO)	199
➤ การจัดการทุนมนุษย์ (Human Capital)	210
➤ การดำเนินการทางวินัย การรักษาวินัย ระบบพิทักษ์คุณธรรม	212
➤ การจัดทำแผนงาน/โครงการ	229
➤ การบริหารแผนงานและโครงการ	242
✦ แนวข้อสอบการบริหารงานบุคคลและพัฒนาบุคคล	247
✦ แนวข้อสอบนักทรัพยากรบุคคล ชุดที่ 1.	254
✦ แนวข้อสอบนักทรัพยากรบุคคล ชุดที่ 2.	261
✦ แนวข้อสอบนักทรัพยากรบุคคล ชุดที่ 3.	268
➤ เทคนิคการสอบสัมภาษณ์	275

ความรู้เกี่ยวกับสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

➤ วิสัยทัศน์

เป็นศูนย์กลางการบริหารงานของกระทรวงการคลังที่มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล

➤ พันธกิจ

1. กำหนดนโยบาย เป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของงานในกระทรวง
2. พัฒนายุทธศาสตร์การบริหารงานของกระทรวง รวมทั้งการแปลงนโยบายเป็นแนวทางและแผนการปฏิบัติราชการ
3. ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารและพัฒนาบุคลากรของกระทรวง รวมถึงการกำหนดนโยบายและวางแผนเพื่อบริหารและพัฒนาบุคลากรของกระทรวง
4. ดำเนินการเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบที่อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
5. ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติราชการและเรื่องราวร้องทุกข์ของส่วนราชการในสังกัดกระทรวง
6. เผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศด้านการคลังแก่สาธารณชนเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ
7. เป็นศูนย์ข้อมูลสารสนเทศของกระทรวง ตลอดจนให้คำแนะนำเกี่ยวกับนโยบายและแผนการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รวมทั้งการใช้ประโยชน์ของข้อมูลของหน่วยงานในสังกัดกระทรวง
8. บูรณาการและขับเคลื่อนแผนการป้องกันและปราบปรามทุจริตและการส่งเสริมคุ้มครองจริยธรรมในกระทรวง

➤ เป้าประสงค์

1. สำนักงานปลัดกระทรวงการคลังมีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ และโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล
2. สำนักงานปลัดกระทรวงการคลังมีบุคลากรเป็นคนเก่ง คนดี และมีคุณธรรม
3. ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของกระทรวงการคลังมีการเชื่อมโยงเพื่อรองรับการทำงานระหว่างหน่วยงานในสังกัดอย่างมีประสิทธิภาพ

➤ ค่านิยมสร้างสรรค์

ประกาศกระทรวงการคลัง

ว่าด้วยค่านิยมสร้างสรรค์ของข้าราชการสำนักงานรัฐมนตรีกระทรวงการคลัง

และสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

โดยที่สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ได้กำหนดวิสัยทัศน์ขององค์กรไว้ว่า ? เป็นหน่วยงานหลักในการบริหารจัดการภารกิจของกระทรวงการคลัง โดยยึดประโยชน์ส่วนรวมและก้าวหน้าการเปลี่ยนแปลง? โดยมีบริหารราชการให้สอดคล้องตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 ซึ่งมุ่งเน้นประโยชน์สุขของประชาชน และมุ่งผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐอย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้นเพื่อให้การขับเคลื่อนองค์กรบรรลุตามวิสัยทัศน์ดังกล่าว จึงเห็นควรออกประกาศว่าด้วยค่านิยมสร้างสรรค์ของข้าราชการ สำนักงานรัฐมนตรีกระทรวงการคลังและสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมให้เกิดคุณลักษณะและพฤติกรรมอันพึงประสงค์ของบุคลากร อันจะนำไปสู่การปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ วัฒนธรรมและค่านิยมใหม่ขององค์กรในบริบทของสำนักงานรัฐมนตรีกระทรวงการคลังและสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ดังนี้

1. ทำงานอย่างมีศักดิ์ศรี หมายถึง การปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างตรงไปตรงมา แยกเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงานและไม่มีความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม
2. ปฏิบัติงานเชิงรุก หมายถึง ปฏิบัติงานเต็มกำลังความสามารถ มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน มีการพัฒนาองค์ความรู้เพื่อให้เกิดทักษะใหม่ๆ ไม่ยึดติดกับปัญหาเดิมๆ โดยไม่คิดแก้ไข เน้นการทำงานโดยมีเป้าหมายเป็นตัวกำหนดทิศทาง
3. มีศีลธรรม คุณธรรม หมายถึง การมีมาตรฐานในการให้บริการที่เท่าเทียมกันไม่เลือกปฏิบัติ กล่าวยืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง โดยคำนึงถึงความเสมอภาคและเท่าเทียม
4. มีการปรับตัว เรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง หมายถึง การปรับปรุงตนเองให้มีความเป็นเลิศในวิชาชีพ โดยพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องให้เป็นมืออาชีพและมีขีดสมรรถนะสูง มีการนำความรู้และวิทยาการใหม่ๆ มาใช้ปฏิบัติงาน มีส่วนร่วมในการเสริมสร้างองค์กรไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้
5. ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ หมายถึง การทำงานได้ผลผลิตตามมาตรฐานที่หน่วยงานกำหนด โดยคำนึงถึงความคุ้มค่า ประหยัดทรัพยากร ต้นทุนค่าใช้จ่ายต่อหน่วยต่ำ และทำงานได้ทันเวลาที่กำหนด
6. รับผิดชอบต่อผลงานและสังคม หมายถึง การปรับปรุงการทำงานมีขั้นตอนที่ชัดเจน เปิดเผยหลักเกณฑ์และวิธีการในการปฏิบัติงานและข้อมูลการปฏิบัติงานให้แก่ผู้เกี่ยวข้องได้ทราบตามควรแก่กรณี โดยถือว่าการเปิดเผยเป็นหลักเกณฑ์ การปกปิดเป็นข้อยกเว้น พร้อมรับการตรวจสอบ โดยมีวิธีการให้ประชาชนและผู้เกี่ยวข้องเข้าตรวจสอบการทำงานได้อย่างเปิดเผยและโปร่งใส

7. โปร่งใสและมีส่วนร่วม หมายถึงการสร้างสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการทำงานที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น การรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง การประสานสัมพันธ์ทำงานเป็นทีม การสร้างเครือข่ายในการทำงาน การปรับปรุงการทำงานเมื่อได้รับข้อเสนอแนะเป็นต้น
8. มุ่งเน้นผลงาน หมายถึงการปฏิบัติงานให้สำเร็จตามจุดมุ่งหมาย มีการวัดและประเมินผลงานที่ชัดเจน มีผลงานเป็นที่ประจักษ์และเน้นผลสัมฤทธิ์เป็นสำคัญ

ประกาศ ณ วันที่ 17 พฤศจิกายน 2551

(นายสุภรัตน์ ควัฒน์กุล)

ปลัดกระทรวงการคลัง

➤ คำขวัญขององค์กร

"ทำงานด้วยใจ ข้อมูลโปร่งใส พร้อมให้บริการ"

➤ ปลัดกระทรวงการคลัง

นายกฤษฎา จินะวิจารณ์

ปลัดกระทรวงการคลัง

E-mail : Kumpung@mof.go.th

ประกาศเจตจำนงสุจริต ในการบริหารกระทรวงการคลัง

ข้าพเจ้า นายกฤษฎา จีนะวิจารณะ ปลัดกระทรวงการคลัง ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ตามนโยบายของรัฐบาล จึงขอประกาศเจตนารมณ์ว่า จะยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จะบริหารราชการกระทรวงการคลังภายใต้กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ยึดถือความถูกต้อง เป็นธรรม ซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม และหลักธรรมาภิบาล รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส และสร้างจิตสำนึกให้ประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดีตามมาตรฐานจริยธรรมยึดมั่นในคุณธรรม และการมีจิตสาธารณะ ทั้งนี้ เพื่อบูรณาการประโยชน์ของประเทศชาติ และประชาชนเป็นสำคัญ

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

๑๐.

(นายกฤษฎา จีนะวิจารณะ)
ปลัดกระทรวงการคลัง

สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

- กรอบอัตรารวม
- ข้าราชการ
- ลูกจ้างประจำ
- ลูกจ้างชั่วคราว
- พนักงานราชการ

ปลัดกระทรวงการคลัง	
233	23
501	173
	72

กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร		กลุ่มตรวจสอบภายใน	
15	2	16	4
7	-	10	-
	6		2
	2		4

กลุ่มกฎหมาย	
20	2
9	-
	9
	2

กลุ่มสารสนเทศการคลัง	
26	8
10	1
	7
	8

สำนักบริหารกลาง	
153	27
51	17
	58
	27

ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ	
76	4
43	2
	27
	4

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต	
15	-
5	-
	10
	-

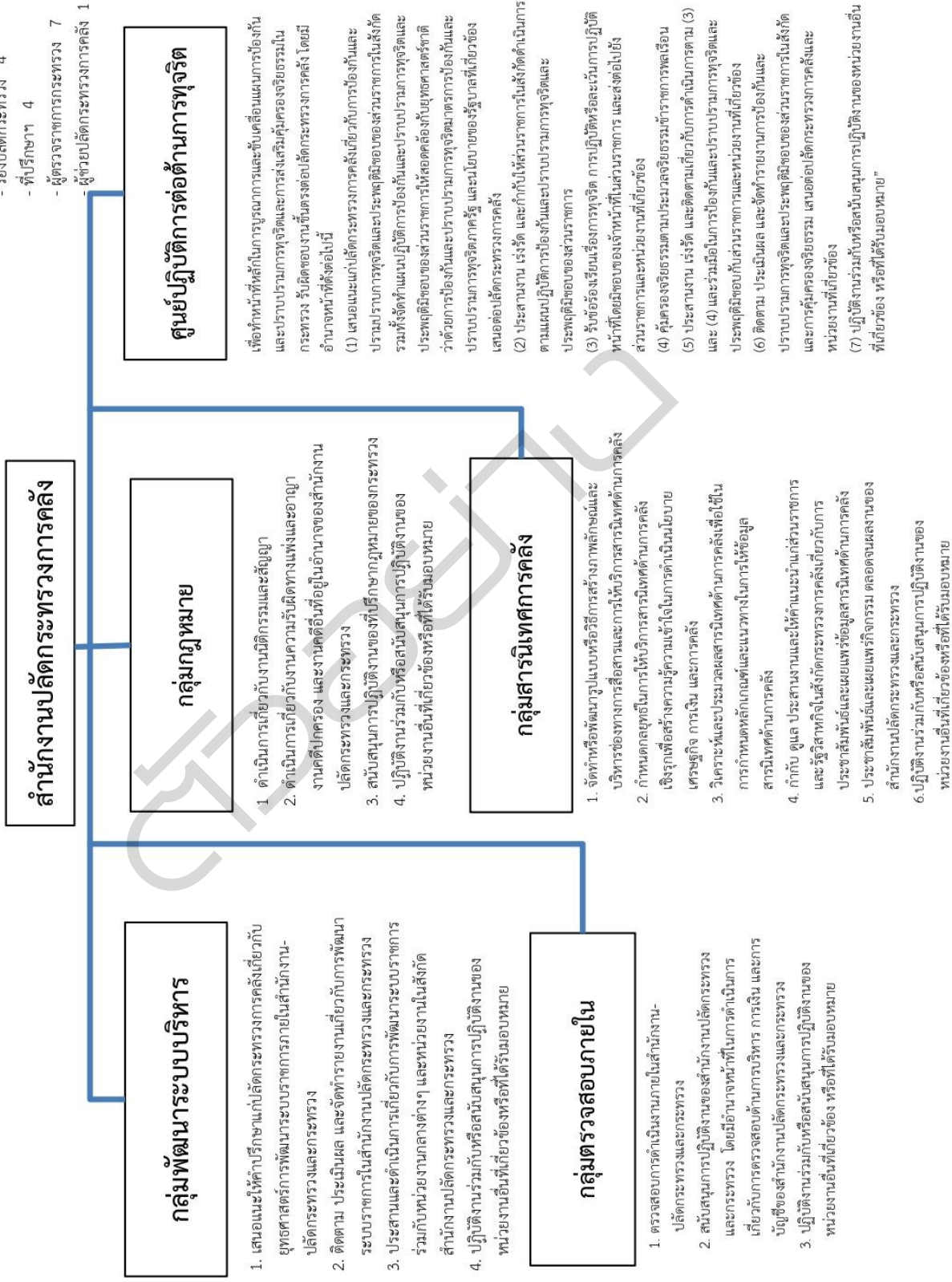
สำนักตรวจสอบและประเมินผล	
70	13
23	2
	32
	13

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์	
25	-
17	-
	8
	-

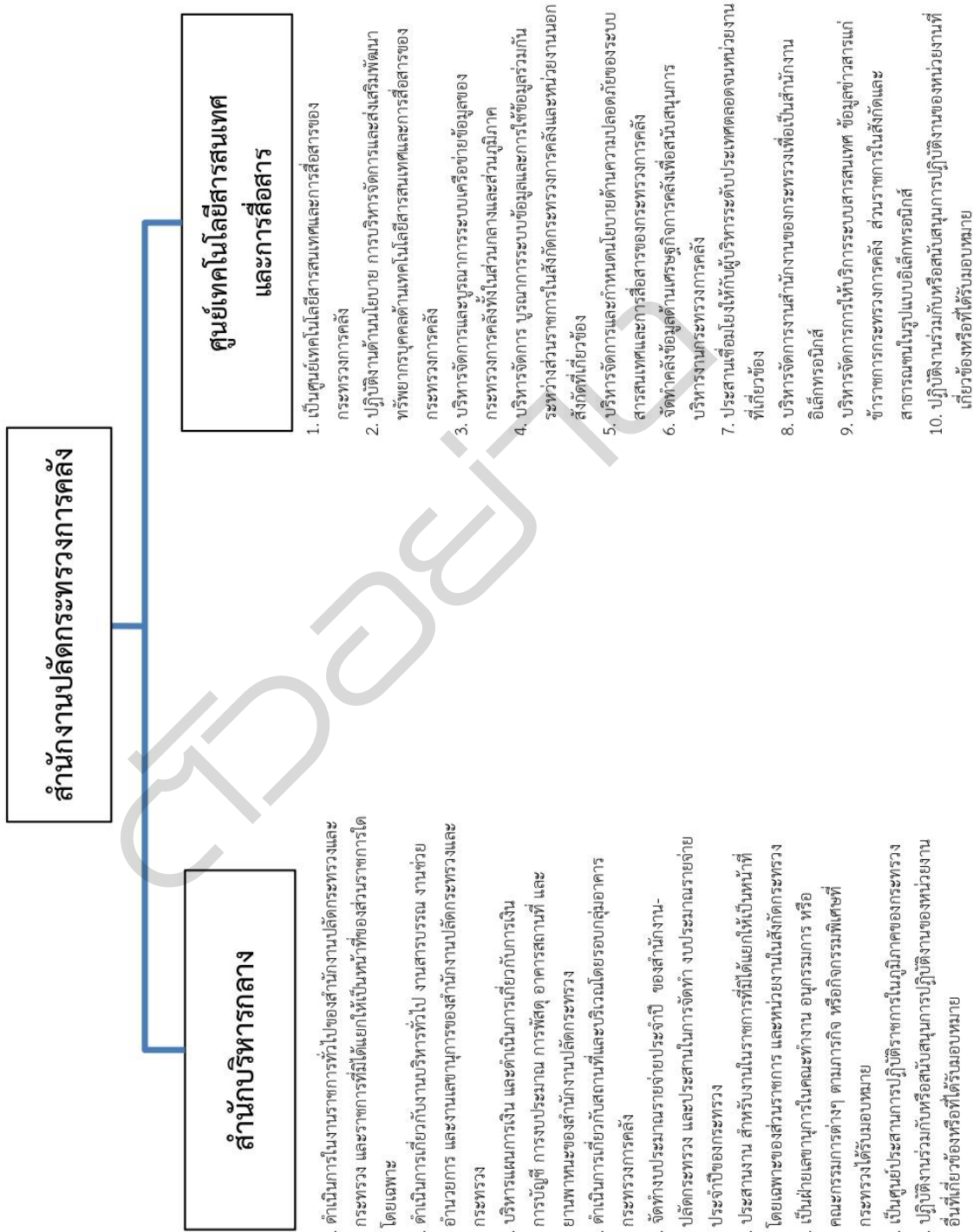
สำนักบริหารทรัพยากรบุคคล	
68	12
41	1
	14
	12

- ปลัดกระทรวงการคลัง(นักบริหารสูง) = 1
- รองปลัดกระทรวงการคลัง(นักบริหารสูง) = 4
- ผู้ตรวจราชการกระทรวง (นักบริหารสูง) = 7
- ผู้ช่วยปลัดกระทรวง(นักบริหารต้น) = 1
- ที่ปรึกษาการคลัง(นักวิชาการคลัง) (ทว.) = 1
- ที่ปรึกษากฎหมาย(นิติกร) (ทว.) = 1
- ที่ปรึกษาด้าน IT (นักวิชาการคอมพิวเตอร์) (ทว.) = 1
- ที่ปรึกษาด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ (นักวิเคราะห์นโยบายและแผน) (ทว.) = 1

โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง (ต่อ)

โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง (ต่อ)

ความรู้เกี่ยวกับกระทรวงการคลัง

➤ วิสัยทัศน์

“เสาหลักทางการคลังและเศรษฐกิจ เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน”

➤ พันธกิจ

1. เสนอแนะนโยบายการคลังและเศรษฐกิจ
2. บริหารการจัดเก็บรายได้ภาครัฐ
3. บริหารการเงินแผ่นดิน
4. บริหารจัดการทรัพย์สินภาครัฐ

➤ หน้าที่และความรับผิดชอบของหน่วยงานในสังกัด

สำหรับหน้าที่และความรับผิดชอบของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงการคลัง มีดังนี้

ส่วนราชการที่ไม่สังกัดกลุ่มภารกิจใด

สำนักงานรัฐมนตรี มีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านช่วยอำนวยความสะดวกและประสานงานตามที่ได้รับมอบหมาย จาก รัฐมนตรี ประสานราชการทางการเมือง ติดต่อกับรัฐสภาและการตอบกระทู้ถามของสมาชิกสภา พิจารณาเรื่อง การขอเข้าพบและนัดหมายของรัฐมนตรี ตรวจสอบเรื่องราวและความคิดเห็นเกี่ยวกับ นโยบายการปฏิบัติราชการ และคำร้องทุกข์

สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง มีหน้าที่ควบคุมการปฏิบัติราชการประจำ การประสานงาน การตรวจ ราชการของกระทรวง งานเผยแพร่-ประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสารในภาพรวม นอกจากนี้ ยังมีหน้าที่ พิจารณา ดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องวินัยของข้าราชการ และปฏิบัติราชการในเรื่องที่มีได้เป็นหน้าที่ของ ส่วนราชการใด

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) มีบทบาทและภารกิจเกี่ยวกับการเสนอแนะและออกแบบนโยบาย และ มาตรการด้านการคลัง ระบบการเงิน รวมทั้งเศรษฐกิจมหภาคและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ต่อกระทรวงการคลัง เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ที่ยั่งยืน ตลอดจนเสริมสร้าง ความรู้ความเข้าใจและการยอมรับในนโยบายและผลงานให้แก่กลุ่มเป้าหมาย ประชาชน และหน่วยงานทั่วไปทั้งใน ประเทศและต่างประเทศ

กลุ่มภารกิจด้านทรัพย์สิน

กรมธนารักษ์ มีหน้าที่ผลิตเหรียญกษาปณ์ จัดทำเครื่องราชอิสริยาภรณ์ อนุรักษ ์ เก็บรักษา จัดแสดงและ เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับทรัพย์สินอันมีค่าของแผ่นดิน จัดให้ใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุ นอกจากนี้ ยังมี หน้าที่ เกี่ยวกับการควบคุมการรับ-จ่ายแลก และเก็บรักษาเหรียญกษาปณ์ การเบิก-ส่งเงินคงคลัง ของจังหวัด การควบคุม ยอดเงินฝากของรัฐที่ธนาคารแห่งประเทศไทย รวมถึงดำเนินการเกี่ยวกับการกำหนดราคาประเมินอสังหาริมทรัพย์ และทรัพย์สินอื่น ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) มีหน้าที่เสนอแนะนโยบาย การเงิน การบัญชี ค่าตอบแทน และสวัสดิการของรัฐวิสาหกิจ กำหนดนำส่งเงินรายได้แผ่นดิน พัฒนาประสิทธิภาพของ รัฐวิสาหกิจ จัดให้มีระบบประเมินผลการดำเนินงานและระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดี และการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ

กลุ่มภารกิจด้านรายได้

กรมศุลกากร มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดเก็บภาษีศุลกากรขาเข้า-ขาออก และค่าธรรมเนียมต่างๆ รวมทั้งเก็บภาษีแทนกรมสรรพากร กรมสรรพสามิต และกระทรวงมหาดไทย เพื่อเป็นรายได้แผ่นดิน ซึ่งจะต้องมีการป้องกันและปราบปรามการหลีกเลี่ยงและลักลอบหนีภาษี นอกจากนี้ ยังมีภารกิจหลักใน การส่งเสริมการส่งออก โดยมาตรการทางภาษีอากร และการให้บริการแก่นำเข้าและส่งออก เพื่อสนอง นโยบายรัฐบาลในการส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ให้สามารถส่งสินค้าไปจำหน่ายในตลาด ต่างประเทศได้อย่างสะดวกรวดเร็ว

กรมสรรพสามิต มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดเก็บภาษีจากสินค้าบางประเภทที่ผลิตขึ้นในราชอาณาจักร และสินค้าบางชนิดที่นำเข้าจากต่างประเทศ อาทิ ภาษีสรรพสามิต ภาษีสุรา ภาษีสถานบริการ ภาษียาสูบ โดยมีมาตรการ ควบคุมจัดเก็บภาษีและการปราบปรามผู้กระทำความผิดกฎหมายอย่างเข้มงวดกวดขัน

กรมสรรพากร เป็นหน่วยงานหลักในการจัดเก็บรายได้ภาษีให้ภาครัฐ เพื่อเป็นรายได้ให้รัฐบาลนำมาใช้พัฒนาประเทศ กำกับ/ตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรฐาน คิดตามและเร่งรัดภาษีอากรค้าง ตัวแทนฝ่ายรัฐในการรักษาความเป็นธรรมและรักษาสภาพบังคับใช้กฎหมายภาษี พิจารณาปรับปรุงตัวบท กฎหมายและระบบการบริหารจัดเก็บภาษีเพื่อส่งเสริมการออม การลงทุนและการแข่งขันในการผลิตและ การส่งออกกับนานาประเทศ ตลอดจนสร้างความเป็นธรรมในการกระจายรายได้ และเสริมสร้างความ สมักใจในการเสียภาษี นอกจากนี้ได้ทำ ความตกลงกับประเทศต่างๆ เพื่อจัดการเก็บภาษีซ้ำซ้อน ระหว่างกัน เพื่อสนับสนุนการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ รายงานประจำปี กระทรวงการคลัง ประจำปีงบประมาณ 2553

กลุ่มภารกิจด้านรายจ่ายและหนี้สิน

กรมบัญชีกลาง เป็นหน่วยงานกลางในการกำหนดมาตรฐาน หลักเกณฑ์ แนวปฏิบัติ ด้านกฎหมาย การคลัง การบัญชี การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ การตรวจสอบภายใน ค่าตอบแทนและสวัสดิการ บริหารงานบุคคลลูกจ้างของส่วนราชการ และความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ควบคุมการเบิกจ่ายเงินและบริหาร การใช้จ่ายเงินทั้งที่เป็นเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณให้ สอดคล้องกับการรักษาวินัยและความยั่งยืนทางการคลัง บริหารเงินสดภาครัฐ บริหารการรับ-จ่ายเงิน ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพโดยใช้ระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัย สนับสนุนการบริหารเศรษฐกิจการคลัง ในส่วนภูมิภาค พัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรภาครัฐ ทางด้านการบริหารการเงินภาครัฐ และเป็น ศูนย์ข้อมูลสารสนเทศทางการคลัง

สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ มีหน้าที่กำหนดนโยบายและวางแผนการก่อหนี้ในภาพรวม ดำเนินการเกี่ยวกับการผูกพันหนี้สาธารณะ ทั้งหนี้ในประเทศและต่างประเทศ บริหารหนี้สาธารณะ ทั้งด้านการบริหารความเสี่ยงและการบริหารเงินสด จัดทำฐานข้อมูลหนี้ของประเทศ ดำเนินการเกี่ยวกับการ เบิกจ่ายเงินกู้และการชำระหนี้ ดำเนินการหรือจัดให้มีการพัฒนาระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน ดำเนินการเกี่ยวกับกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ รวมทั้งการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขการผูกพันและบริหารหนี้สาธารณะและการพัฒนาตลาดตราสารหนี้ของประเทศ

รัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงการคลัง

ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรของรัฐบาล พ.ศ. 2496 กำหนดให้รัฐบาลสามารถจัดตั้งองค์กรของ รัฐบาลที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลเป็นพระราชกฤษฎีกาขึ้นได้ตามที่เห็นสมควร เพื่อดำเนินกิจการอันเป็นสาธารณะ หรือเพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ หรือช่วยเหลือในการครองชีพ หรืออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน โดยใช้เงินทุน จากงบประมาณแผ่นดิน พระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นรากฐานของการกำเนิดรัฐวิสาหกิจต่างๆ ในปัจจุบัน กระทรวงการคลังมีรัฐวิสาหกิจในสังกัดจำนวน 15 แห่ง ได้แก่

1. สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล มีฐานะเป็นนิติบุคคลในลักษณะรัฐวิสาหกิจ กระทำการตามวัตถุประสงค์ซึ่งกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล

พ.ศ. 2517 มาตรา 5 ดังนี้

- ออกสลากกินแบ่งรัฐบาล
- จัดการโรงพิมพ์อันเป็นอุปกรณ์ในการพิมพ์สลากและสิ่งพิมพ์อื่นที่คณะกรรมการสลากกินแบ่งรัฐบาล
- ให้ความเห็นชอบกระทำกิจการอื่นที่เกี่ยวข้องหรือเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล

2. การยาสูบแห่งประเทศไทย เป็นรัฐวิสาหกิจประเภทหารายได้ให้รัฐ มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการผลิตและจำหน่ายยาสูบให้เพียงพอับความต้องการของประชาชน ผู้บริโภค และพัฒนาคุณภาพของยาสูบ ให้ถูกรสนิยมของผู้บริโภค หารายได้จากการประกอบอุตสาหกรรมยาสูบนำส่งรัฐ รวมถึงรับผิดชอบ เกษตรกรชาวไร่ยาสูบในการเพาะปลูก กำหนดโควตาการปลูก การรับซื้อ โดยการประกันราคา ตลอดจน พยายามแสวงหาโอกาสในการดำเนินธุรกิจอื่นๆ ที่โรงงานยาสูบมีศักยภาพและทรัพยากร รายงานประจำปี กระทรวงการคลัง ประจำปีงบประมาณ 2553

3. ธนาคารออมสิน มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักประหยัดและการออมทรัพย์ ไว้กับธนาคาร ด้วยการเสนอบริการหลายประเภท นอกจากนี้ ยังให้บริการด้านสินเชื่อแก่หน่วยงานของรัฐและเอกชน รวมทั้งการลงทุนหาผลประโยชน์ในรูปแบบต่างๆ โดยการดำเนินงานส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นที่จะสนับสนุนนโยบายของรัฐบาลในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในภูมิภาคและชนบทให้ดีขึ้น

4. ธนาคารอาคารสงเคราะห์ มีหน้าที่ให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ประชาชนทั่วไป โดยเฉพาะผู้มีรายได้น้อย และปานกลางให้มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง โดยให้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยในอัตราดอกเบี้ย ที่ต่ำกว่าสถาบันการเงินทั่วไป และดำเนินงานตามนโยบายที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาล ดังนี้

- การให้บริการสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยแก่ประชาชน ภาคเอกชน ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างประจำ ในสังกัดหน่วยงานราชการรัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานทั่วไป และสำหรับโครงการต่างๆ ตามนโยบาย ของรัฐบาล อาทิ โครงการสวัสดิการการเงินกู้ เพื่อที่อยู่อาศัยของข้าราชการ และ โครงการสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยแก่เกษตรกรในชนบท เป็นต้น

- การระดมทุน รับฝากเงินประเภทต่างๆ ได้แก่ เงินฝากกระแสรายวัน เงินฝากออมทรัพย์ เงินฝาก ออมทรัพย์สินเคหะ เงินฝากออมทรัพย์พิเศษ และเงินฝากประจำ กู้เงินระยะยาวภายในประเทศ และการออกพันธบัตรกู้เงินระยะยาวจากต่างประเทศ

5. ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) มีหน้าที่ประกอบธุรกิจการธนาคารพาณิชย์ทุกประเภท และสนองตอบนโยบายของรัฐ ทั้งในด้านการเป็น Lead Bank เพื่อการดำเนินนโยบายการเงินของทางราชการ การรักษา เสถียรภาพในระบบการเงินและตลาดทุนของประเทศ การกระจายสินเชื่อสู่ภูมิภาค และภาคเศรษฐกิจ สำคัญๆ และตามโครงการต่างๆ ที่รัฐให้การสนับสนุน นอกจากนี้ ยังให้ความร่วมมือกับส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรการกุศลต่างๆ ทั้งของภาครัฐและเอกชน ในกิจกรรมอันเป็นประโยชน์ต่อสังคมอีกด้วย

6. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร มีหน้าที่ให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร เพื่อเป็นค่าใช้จ่าย ค่าลงทุนในการประกอบอาชีพ พื้นฟูการประกอบอาชีพ เกษตรกรรม อาชีพเกี่ยวเนื่อง หรืออาชีพอย่างอื่นเพื่อเพิ่มรายได้ พัฒนาความรู้ พัฒนาคุณภาพชีวิต และ เป็นเงินทุนระหว่างรอการขายผลิตผล ตลอดจนเพื่อชำระหนี้สินภายนอก นอกจากนี้ ยังรวมถึงภารกิจในการ แสวงหาเงินทุนจากแหล่งต่างๆ เพื่อนำมาให้บริการสินเชื่อแก่เกษตรกร และสถาบันเกษตรกรอีกด้วย

7. องค์การสุรา (กรมสรรพสามิต) มีหน้าที่ควบคุมการจัดตั้งโรงงานผลิตสุรา และผลิตภัณฑ์สุรา เพื่อหารายได้ให้แก่รัฐ และประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องหรือต่อเนื่องกับการผลิตผลิตภัณฑ์ดังกล่าว

- ทำการค้าเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ของโรงงาน
- ตั้งและรับเป็นสาขาตัวแทน ตัวแทนการค้าต่างๆ อันเกี่ยวกับกิจการตามวัตถุประสงค์
- กระทำกิจการอื่นๆ และบริการต่างๆ เกี่ยวกับการผลิตสุรา

8. โรงงานไฟฟ้า (กรมสรรพสามิต) มีอำนาจหน้าที่ในการผลิตไฟฟ้าตามพระราชบัญญัติไฟ พ.ศ. 2486 และ รับจ้างพิมพ์สิ่งพิมพ์ทุกชนิดเพื่อหารายได้ให้รัฐ รวมถึงดำเนินธุรกิจที่เกี่ยวข้องต่อเนื่องกัน ทำการค้า เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ของโรงงานไฟฟ้า ตั้งและรับเป็นสาขาตัวแทน ตัวแทนการค้าต่างๆ อันเกี่ยวกับกิจการ ตามวัตถุประสงค์

9. ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย มีหน้าที่ส่งเสริมการสร้างและสนับสนุนผู้ส่งออกและผู้ลงทุนที่ทำรายได้เป็นเงินตราต่างประเทศเข้าประเทศหรือประหยัดเงินตราต่างประเทศ โดยทำธุรกิจ หรือกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือนักธุรกิจไทยให้สามารถแข่งขันกับประเทศอื่นๆ และให้บริการทางการเงิน ในส่วนที่ระบบธนาคารพาณิชย์ไม่สามารถตอบสนองได้ รวมทั้งสนับสนุนนโยบายของรัฐบาลในการ ให้ความช่วยเหลือแก่ต่างประเทศ เพื่อเอื้อประโยชน์ต่อการส่งออก การลงทุน และการพัฒนาเศรษฐกิจของไทย

10. บริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม มีหน้าที่ช่วยเหลือภาคอุตสาหกรรมขนาดย่อมให้ได้รับสินเชื่อจากสถาบันการเงินจำนวนมากขึ้น ช่วยให้สถาบันการเงินมีความมั่นใจในการให้สินเชื่อแก่ภาคอุตสาหกรรมขนาดย่อมมากขึ้น เร่งการกระจายสินเชื่อไปยังภาคอุตสาหกรรมขนาดย่อมทั่วประเทศ ได้เร็วขึ้น ช่วยให้การพัฒนาการธุรกิจอุตสาหกรรมขนาดย่อมบรรลุเป้าหมายตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ

11. บริษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย มีบทบาทในตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย รวมทั้งการสนับสนุนธุรกิจสินเชื่อที่อยู่อาศัยของสถาบันการเงินที่ปล่อยสินเชื่อที่อยู่อาศัยในตลาดแรก เพื่อให้ธุรกิจสินเชื่อที่อยู่อาศัย สามารถขยายเติบโตขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สถาบันการเงินที่ปล่อยสินเชื่อที่อยู่อาศัยได้มีแหล่ง เงินทุนระยะยาวในอัตราดอกเบี้ยต่ำ ทำให้ประชาชนผู้ใช้บริการสินเชื่อที่อยู่อาศัยสามารถกู้ยืมในอัตรา ดอกเบี้ยที่ต่ำลง ส่งผลดีต่อระบบเศรษฐกิจและการฟื้นฟูสภาวะเศรษฐกิจโดยรวม และเป็นการพัฒนา ตลาดตราสารหนี้ระยะยาวต่อไป

12. ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย มีหน้าที่พัฒนาส่งเสริมและช่วยเหลือ สนับสนุนการจัดตั้ง การดำเนินงาน การขยายหรือการปรับปรุงวิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อม โดยการให้ สินเชื่อค้ำประกัน ร่วมลงทุน ให้คำปรึกษาแนะนำหรือให้บริการอื่นที่จำเป็น

13. บริษัท ธนาคารพัฒนาสินทรัพย์ จำกัด มีหน้าที่ลงทุนก่อสร้างอาคารและบริหาร โครงการศูนย์ราชการ กรุงเทพมหานคร และบริหารจัดการ ก่อสร้าง และพัฒนาทรัพย์สินของภาครัฐและเอกชนให้เกิดประโยชน์ สูงสุด รวมถึงเป็นเครื่องมือของภาครัฐในการเสริมสร้างความแข็งแกร่งและยั่งยืนให้แก่ประเทศ พร้อมทั้ง สนับสนุนการ ดำเนินงานตามนโยบายของภาครัฐ

14. กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มีหน้าที่สนับสนุนและเร่งดำเนินการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อรองรับ ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศเพื่อสนองตอบ ความจำเป็น ดังกล่าว โดยการหาทางแก้ไขปัญหาค่าความเหลื่อมล้ำด้านการศึกษาในสังคม เพิ่มโอกาส ทางการศึกษาในระดับที่ สูงขึ้น ให้แก่นักเรียน นักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์กู้ยืมเพื่อการศึกษาในระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย (สายสามัญ และอาชีวะ) จนถึงระดับปริญญาตรี อันจะมีส่วนสำคัญในการช่วย ยกฐานะความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น

15. ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย จัดตั้งตามพระราชบัญญัติธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2545 ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงการคลัง มีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบธุรกิจทางการเงินที่ไม่ผูกพัน กับดอกเบี้ย และประกอบกิจการอื่นที่ไม่ขัดกับหลักการของศาสนาอิสลาม เพื่อตอบสนองความต้องการ สำหรับชาวไทยมุสลิม ให้มีช่องทางทางการเงินที่ถูกต้องตามหลักการอิสลาม และสามารถสนองต่อความ ต้องการของประชาชนทั่วไปได้

องค์การมหาชน

สำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน) หรือ สพพ. จัดตั้งขึ้น ตาม พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2548 โดยมีวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่หลักดังต่อไปนี้

1. ให้การช่วยเหลือทางการเงินและทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือทางการเงินในการร่วมมือพัฒนา เศรษฐกิจแก่รัฐบาล รัฐวิสาหกิจ หรือสถาบันการเงินของรัฐบาลประเทศเพื่อนบ้าน
2. ให้การร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน
3. รวบรวมข้อมูล ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และจัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการกำหนดหรือการดำเนินนโยบาย และ มาตรการการร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน
4. ประสานการใช้อำนาจหน้าที่หรือการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐ องค์การหรือหน่วยงานในประเทศ หรือต่างประเทศ และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อบูรณาการการร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศ เพื่อน บ้าน

หน่วยงานอิสระ ภายใต้การกำกับของกระทรวงการคลัง

มูลนิธิสถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง (มูลนิธิ สวค.) จัดตั้งโดยกระทรวงการคลัง เป็นหน่วยงานอิสระ ภายใต้การกำกับของกระทรวงการคลัง ไม่มีฐานะเป็นส่วนราชการ ทำหน้าที่ ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยนโยบายเศรษฐกิจ การเงิน การคลัง ที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อภารกิจของกระทรวงการคลังและประเทศ เป็นที่ปรึกษาด้านการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยของกระทรวงการคลัง และหน่วยงานอื่นๆ รวมทั้ง สนับสนุนการพัฒนาบุคลากรของ กระทรวงการคลังผ่านการฝึกอบรม และการจัดสัมมนาในสาขาต่างๆ ให้กระทรวงการคลัง และหน่วยงานอื่นๆ

➤ โครงสร้างหน่วยงาน

ตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 มาตรา 11 กำหนดให้กระทรวงการคลัง มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

1. สำนักงานรัฐมนตรี
2. สำนักงานปลัดกระทรวง
3. กรมธนารักษ์
4. กรมบัญชีกลาง
5. กรมศุลกากร
6. กรมสรรพสามิต
7. กรมสรรพากร
8. สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ
9. สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ
10. สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

ต่อมา นายกรัฐมนตรีได้ออกกฎกระทรวงว่าด้วย กลุ่มภารกิจ พ.ศ. 2545 โดยอาศัยอำนาจตามความ ในมาตรา 21 วรรคสาม และวรรคหก แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหาร ราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 ข้อ 4 กำหนด ให้กระทรวงการคลังมีกลุ่มภารกิจ ดังนี้

กลุ่มภารกิจด้านทรัพย์สิน

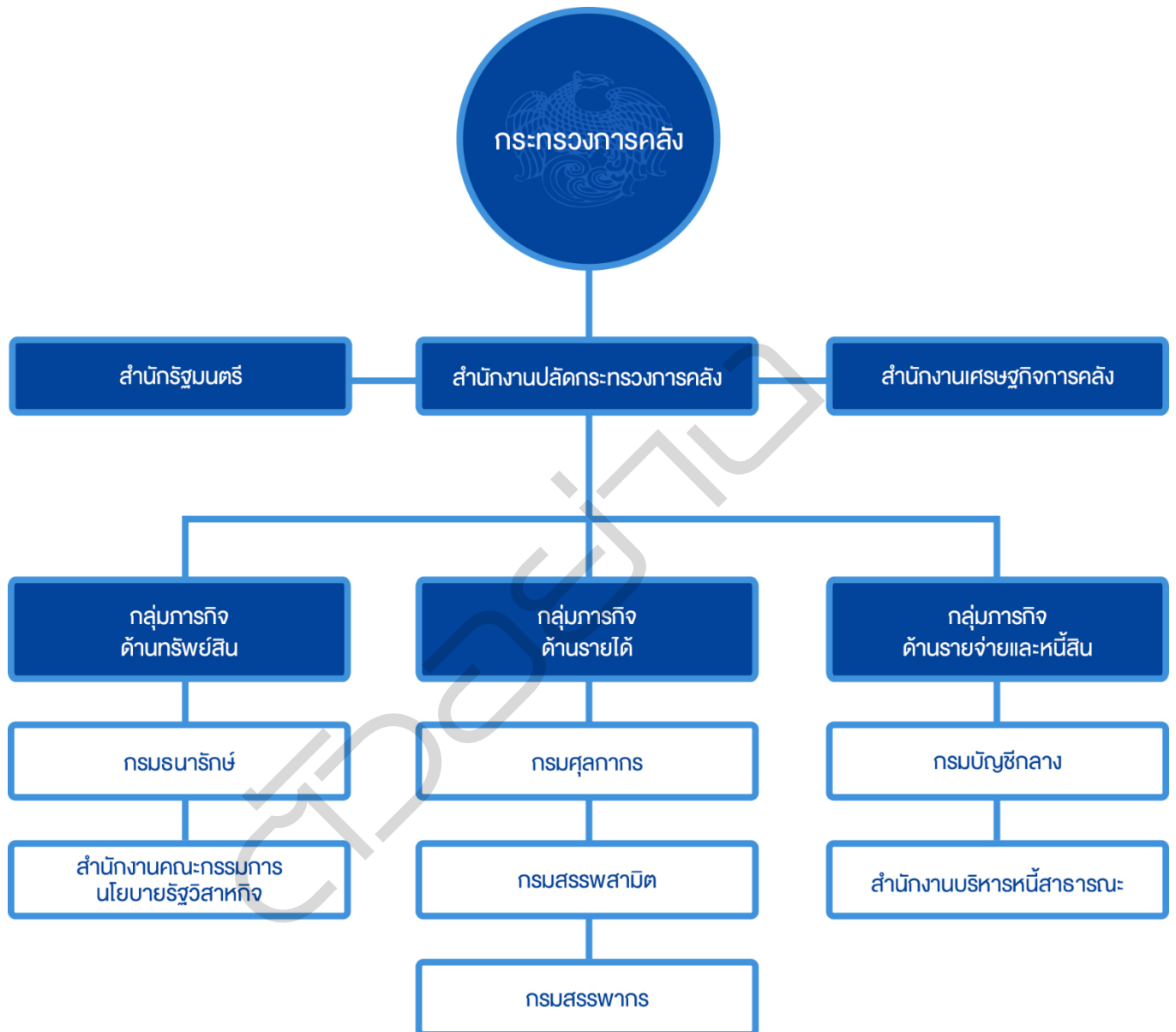
1. กรมธนารักษ์
2. สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ

กลุ่มภารกิจด้านรายได้

1. กรมศุลกากร
2. กรมสรรพสามิต
3. กรมสรรพากร

กลุ่มภารกิจด้านรายจ่ายและหนี้สิน

1. กรมบัญชีกลาง
2. สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ

➤ อำนาจหน้าที่

ตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 มาตรา 10 กำหนดให้กระทรวงการคลัง มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเงินการคลังแผ่นดิน การประเมินราคาทรัพย์สิน การบริหารพัสดุภาครัฐ กิจการเกี่ยวกับที่ราชพัสดุ ทรัพย์สินของแผ่นดิน ภาษี อากร การรัษฎากร กิจการหารายได้ของรัฐที่มีอำนาจ ดำเนินการได้แต่ผู้เดียวตามกฎหมายและไม่อยู่ใน อำนาจหน้าที่ของส่วนราชการอื่น การบริหารหนี้ สาธารณะ การบริหารและการพัฒนา รัฐวิสาหกิจและ หลักทรัพย์ของรัฐ และราชการอื่นตามที่มีกฎหมาย กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ กระทรวงการคลัง หรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงการคลัง

➤ คำนิยามและจรรยา**ข้อบังคับกระทรวงการคลัง**

ว่าด้วยจรรยาข้าราชการสำนักงานรัฐมนตรีและสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง พ.ศ. 2551

โดยที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 มาตรา 78 บัญญัติให้ส่วนราชการกำหนดข้อบังคับว่าด้วยจรรยาข้าราชการเพื่อให้สอดคล้อง กับลักษณะของงานในส่วนราชการ ตามหลักวิชาและจรรยาวิชาชีพ โดยมุ่งประสงค์ให้เป็นข้าราชการที่ดีมีเกียรติและศักดิ์ศรีความเป็นข้าราชการ

ดังนั้นจึงสมควรให้มีข้อบังคับว่าด้วยจรรยา ของข้าราชการสำนักงานรัฐมนตรี และสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ไว้เป็นประมวลความประพฤติ ทั้งนี้เพื่อปลูกฝังอุดมการณ์และปลูกจิตสำนึกของข้าราชการและลูกจ้างให้ปฏิบัติหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพสูงสุดมีเกียรติและศักดิ์ศรีจนเป็นที่น่าเชื่อถือและยอมรับของบุคคลทั่วไป ดังนี้

หมวด 1 : บททั่วไป

ข้อ 1 ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับว่าด้วยจรรยาข้าราชการสำนักงานรัฐมนตรีและ สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง พ.ศ.2551”

ข้อ 2 ข้าราชการในสังกัดรวมถึงข้าราชการและลูกจ้างจากส่วนราชการอื่นที่ได้รับมอบหมายให้มาปฏิบัติราชการที่สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงการคลัง และสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ให้พึงปฏิบัติตามข้อบังคับนี้

ข้อ 3 ในข้อบังคับนี้ คำว่า“จรรยาข้าราชการ” หมายความว่า ความประพฤติหรือกิจวัตรที่ควรปฏิบัติที่ส่วนราชการกำหนดขึ้นเพื่อเป็นข้อพึงปฏิบัติแก่ข้าราชการในสังกัด ในการรักษาไว้ซึ่งเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นข้าราชการ “ข้าราชการในสังกัด” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนพนักงานราชการและลูกจ้างในสังกัดราชการพลเรือนของสำนักงานรัฐมนตรี และสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

หมวด 2 : ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ข้อ 4 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนผู้รับบริการ หรือผู้เกี่ยวข้องที่มีส่วนได้ส่วนเสียที่เหมาะสม ในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การให้ข้อมูล และความเห็นแก่ส่วนราชการ

ข้อ 5 มีจิตสำนึกสาธารณะของการเป็นพลเมือง ไม่นิ่งดูเฉยในกรณีที่พบเห็นการกระทำที่เสียหายต่อรัฐ หรือต่อราชการ

ข้อ 6 ให้ความร่วมมือในการต่อต้านการซื้อสิทธิ ขายเสียง

ข้อ 7 ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล และความเห็นต่อคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภาและรัฐสภา

หมวด 3 : การยึดมั่นและยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง

ข้อ 8 ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความกล้าหาญเชิงจริยธรรม กล้าตัดสินใจ กล้ายืนหยัดในความถูกต้อง เทียงธรรม ยึดมั่นหลักการ ระเบียบ ข้อกฎหมาย แลจรรยาวิชาชีพ โดยไม่โอนอ่อนตามอิทธิพลใด

ข้อ 9 ใช้ดุลยพินิจอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม

ข้อ 10 มีสำนึก และไม่สัญญาใด ๆ กับบุคคลอื่นโดยมุ่งผลประโยชน์ เกียรติยศ หรือความก้าวหน้าของตน

ข้อ 11 ไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่ ในการแสวงหาประโยชน์ส่วนตน ไม่ว่าในรูปแบบใด ๆ

ข้อ 12 ไม่ตกอยู่ใต้อิทธิพล ไม่ใช้อิทธิพล และหรือไม่ใช้อำนาจที่ไม่ถูกต้องในการทำงาน ตลอดจนการดำรงชีวิตส่วนตัว

หมวด 4 : ความซื่อสัตย์ สุจริต และรับผิดชอบ

ข้อ 13 มีจิตสำนึกสาธารณะ ตัดสินใจและกระทำการใดๆ โดยยึดมั่นในผลประโยชน์ส่วนรวมเหนือผลประโยชน์ส่วนตัว ปฏิบัติหน้าที่อย่างเที่ยงตรง ปราศจากผลประโยชน์ทับซ้อน

ข้อ 14 ขยันหมั่นเพียร ใฝ่ทักษะ สมรรถนะของตนอย่างเต็มที่และฝ่าฟันอุปสรรคมุ่งมั่นในการทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย

ข้อ 15 ตระหนักสำนึกในหน้าที่ เสียสละ อุทิศแรงกาย แรงใจ ผลักดันภารกิจของตนให้บรรลุด้วยความถูกต้องชอบธรรม

ข้อ 16 มีความซื่อสัตย์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และรับผิดชอบต่อผลการกระทำของตนเอง

ข้อ 17 บริการประชาชน หน่วยงานของรัฐที่มาติดต่อ ด้วยจิตสำนึกในการให้บริการอย่างซื่อสัตย์และยุติธรรม

หมวด 5 : การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้

ข้อ 18 ปรับปรุงวิธีการ กระบวนการทำงาน ตลอดจนกฎเกณฑ์ที่ไม่ชอบธรรม ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน และการให้บริการที่ดี

ข้อ 19 อำนวยความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูล แก่ประชาชนหรือกลุ่มเป้าหมายที่มีส่วนได้เสีย ภายใต้กรอบของกฎหมาย

ข้อ 20 ไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของทางการที่เป็นความลับของส่วนราชการ เพื่อเอื้อประโยชน์ให้ตนเอง หรือผู้อื่นที่มีส่วนได้เสีย

ข้อ 21 ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส โดยปราศจากผลประโยชน์ทับซ้อนกับงานของทางราชการ

ข้อ 22 รับผิดชอบต่อการทำงานให้บรรลุผลตามเป้าหมาย โดยใช้วิธีการ กระบวนการที่ถูกต้องชอบธรรม

หมวด 6 : การปฏิบัติหน้าที่โดยไม่เลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม

ข้อ 23 ปฏิบัติหน้าที่ด้วยหลักความสุภาพ มีน้ำใจ เอื้ออาทร อย่างเสมอภาค

ข้อ 24 รักษาความเป็นกลางทางการเมือง เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานร่วมกับทุกฝ่ายได้อย่างเป็นธรรมและเสมอภาค

ข้อ 25 อำนวยความสะดวกแก่ผู้มีส่วนได้เสีย ในการเข้าถึงข้อมูลและผลประโยชน์ของส่วนราชการ อย่างเท่าเทียมกัน

ข้อ 26 ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมต่อผู้รับบริการ หรือผู้มีส่วนได้เสีย โดยไม่เลือกปฏิบัติเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องเพศ เชื้อชาติ ศาสนา อายุ การศึกษา อาชีพ หรือปัจจัยอื่นๆ โดยไม่เป็นธรรม

ข้อ 27 ประสานงาน รวมพลังสามัคคีกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อปฏิบัติการกิจให้บรรลุผลเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

หมวด 7 : การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

ข้อ 28 ปฏิบัติงานโดยมุ่งประสิทธิภาพ ประสิทธิผล มุ่งเน้นเป้าหมายของงานที่ก่อให้เกิดผลดีและเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

ข้อ 29 มีจิตวิญญาณในการทำงานเป็นทีม เพื่อให้บรรลุภารกิจ เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

ข้อ 30 รักษามาตรฐานการให้บริการ โดยปฏิบัติงานและพัฒนางานให้ได้ผลงานที่มีคุณภาพและเป็นไปตามมาตรฐานที่หน่วยงานกำหนดไว้

ข้อ 31 ใช้ทรัพยากรของหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล นั่นคือ การทำงานถูกต้อง รวดเร็ว ต้นทุนต่ำ ได้ผลคุ้มค่า ใช้ทรัพยากรที่มีอย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์และผลตอบแทนสูงสุด โดยปฏิบัติงานด้วยความรอบคอบ ใส่ใจ ระมัดระวัง ประหยัดและไม่ฟุ่มเฟือย

ข้อ 32 ใฝ่เรียนรู้ ใฝ่ศึกษาและพัฒนาตัวเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง ก้าวสู่การเป็นข้าราชการมืออาชีพ

หมวด 8 : การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

ข้อ 33 พึงดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ข้อ 34 พึงดำรงชีวิตเป็นแบบอย่างที่ดีของประชาชน ด้วยความอดุสาหะ ขยัน ประหยัด

ข้อ 35 ยึดค่านิยมพึ่งตนเอง ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น รวมทั้งไม่เอาเปรียบธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ข้อ 36 ประพฤติตามวัฒนธรรม ประเพณีที่ดีงามของสังคมไทย เพื่อสืบทอดความเป็นไทยให้ดำรงอยู่อย่างยั่งยืน

ข้อ 37 พึงมีเมตตาธรรมโดยเฉพาะกับผู้ยากจน ค้อยโอกาส เด็กหรือคนชรา

ข้อ 38 พึงตรงต่อเวลา และไม่ใช้เวลาราชการไปเพื่อการส่วนตัว

ข้อ 39 พึงปฏิบัติตามปณิธานหรือค่านิยมสร้างสรรค์องค์กรที่ส่วนราชการกำหนดไว้

ประกาศ ณ วันที่ 17 พฤศจิกายน 2551

(นายสุภรัตน์ วัฒนกุล)

ปลัดกระทรวงการคลัง

ประกาศกระทรวงการคลัง

ว่าด้วยค่านิยมสร้างสรรค์ของข้าราชการสำนักงานรัฐมนตรีกระทรวงการคลังและสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

โดยที่สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ได้กำหนดวิสัยทัศน์ขององค์กรไว้ว่า “เป็นหน่วยงานหลักในการบริหารจัดการภารกิจของกระทรวงการคลัง โดยยึดประโยชน์ส่วนรวมและก้าวผ่านการเปลี่ยนแปลง” โดยมีบริหารราชการให้สอดคล้องตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 ซึ่งมุ่งเน้นประโยชน์สุขของประชาชน และมุ่งผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐอย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้นเพื่อให้การขับเคลื่อนองค์กรบรรลุตามวิสัยทัศน์ดังกล่าว จึงเห็นควรออกประกาศว่าด้วยค่านิยมสร้างสรรค์ของข้าราชการ สำนักงานรัฐมนตรีกระทรวงการคลังและสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมให้เกิดคุณลักษณะและพฤติกรรมอันพึงประสงค์ของบุคลากร อันจะนำไปสู่การปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์วัฒนธรรมและค่านิยมใหม่ขององค์กรในบริบทของสำนักงานรัฐมนตรีกระทรวงการคลังและสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ดังนี้

1. ทำงานอย่างมีศักดิ์ศรี หมายถึง การปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างตรงไปตรงมา แยกเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงานและไม่มีความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

2. ปฏิบัติงานเชิงรุก หมายถึงปฏิบัติงานเต็มกำลังความสามารถ มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน มีการพัฒนาองค์ความรู้เพื่อให้เกิดทักษะใหม่ๆ ไม่ยึดติดกับปัญหาเดิมๆโดยไม่คิดแก้ไข เน้นการทำงานโดยมีเป้าหมายเป็นตัวกำหนดทิศทาง
3. มีศีลธรรม คุณธรรม หมายถึง การมีมาตรฐานในการให้บริการที่เท่าเทียมกันไม่เลือกปฏิบัติ กล่าวขึ้นหยาตในสิ่งที่ถูกต้อง โดยคำนึงถึงความเสมอภาคและเท่าเทียม
4. มีการปรับตัว เรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง หมายถึงการปรับปรุงตนเองให้มีความเป็นเลิศในวิชาชีพ โดยพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องให้เป็นมืออาชีพและมีขีดสมรรถนะสูง มีการนำความรู้และวิทยาการใหม่ๆมาใช้ในการปฏิบัติงาน มีส่วนร่วมในการเสริมสร้างองค์กรไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้
5. ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ หมายถึงการทำงานได้ผลผลิตตามมาตรฐานที่หน่วยงานกำหนด โดยคำนึงถึงความคุ้มค่า ประหยัดทรัพยากร ต้นทุนค่าใช้จ่ายต่อหน่วยต่ำ และทำงานได้ทันเวลาที่กำหนด
6. รับผิดชอบต่อผลงานและสังคม หมายถึงการปรับปรุงการทำงานมีขั้นตอนที่ชัดเจน เปิดเผยหลักเกณฑ์และวิธีการในการปฏิบัติงานและข้อมูลการปฏิบัติงานให้แก่ผู้เกี่ยวข้องได้ทราบตามควรแก่กรณี โดยถือว่าการเปิดเผยเป็นหลักเกณฑ์ การปกปิดเป็นข้อยกเว้น พร้อมรับการตรวจสอบ โดยมีวิธีการให้ประชาชนและผู้เกี่ยวข้องเข้าตรวจสอบการทำงานได้อย่างเปิดเผยและโปร่งใส
7. โปร่งใสและมีส่วนร่วม หมายถึงการสร้างสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการทำงานที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น การรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง การประสานสัมพันธ์ทำงานเป็นทีม การสร้างเครือข่ายในการทำงาน การปรับปรุงการทำงานเมื่อได้รับข้อเสนอแนะเป็นต้น
8. มุ่งเน้นผลงาน หมายถึงการปฏิบัติงานให้สำเร็จตามจุดมุ่งหมาย มีการวัดและประเมินผลงานที่ชัดเจน มีผลงานเป็นที่ประจักษ์และเน้นผลสัมฤทธิ์เป็นสำคัญ

ประกาศ ณ วันที่ 17 พฤศจิกายน 2551

(นายสุภรัตน์ ควัณณ์กุล)

ปลัดกระทรวงการคลัง

----- ✍